

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11272
Tarih : 25.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının Korunması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 24.03.2025

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Tarih: 27-3-2025	Esas No: 2/3034

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR İSK. İC.
26 Mart 2025
Numara:

T B M M
GENEL EVRAK
26 Mart 2025
No: 1604802

GENEL GEREKÇE

Bitlis ilinin Tatvan ilçesi sınırları arasında kalan Türkiye'nin en büyük, dünyanın ikinci büyük krater gölü olan Nemrut Krater Gölü ve Kalderası, bölgenin en önemli doğal miraslarından biri olup, eşsiz ekosistemi ve jeolojik yapısıyla dikkat çekmektedir. Ancak eşsiz doğal miras; iklim krizi, düzensiz yapılaşma, madencilik başta olmak üzere enerji kaynakları faaliyetleri, turizm faaliyetlerin kontrolsüz artışı, çevresel kirlilik ve devletin güvenlikçi politikalarının yarattığı çoklu tahribatlar nedeniyle ciddi tehdit altındadır. Gölün şu seviyesindeki değişimler, flora ve faunanın zarar görmesi, kaçak yapılaşma ve doğaya zarar veren insan faaliyetleri bu bölgenin korunmasını zorunlu kılmaktadır.

Nemrut Dağı'nın zirvesinde bulunan Nemrut Krater Gölü, aktif olmayan bir volkan olan Nemrut'un çökmesi sonucu oluşmuş kaldera içerisinde yer alır. Kaldera, yaklaşık 30.000 yıl önce meydana gelen büyük bir volkanik patlama sonucu oluşmuştur. Çapı 6-7 kilometre olup, toplam alanı yaklaşık 48 km²'dir. Çöküntünün derinliği 600 metreyi bulmaktadır ve rakımı 2.247 metredir.

Büyük Nemrut Gölü, kalderanın içinde bulunan en büyük su kütesidir. Alanı yaklaşık 12 km² olup, maksimum derinliği 155 metredir. Göl, yağışlar, kar suları ve yer altı kaynaklarıyla beslenmektedir. Yaz aylarında yüzey suyu sıcaklığı 10-15°C arasında değişirken, kışın donma görülebilir. Göl tatlı su özelliğine sahiptir.

Kaldera içerisinde dört ayrı göl daha vardır. Bunlardan ikinci büyük göl olan Ilık Gölü'nün suyu karbonatlı olup sıcaklığı jeotermal kaynaklar nedeniyle 40-50°C arasında değişmektedir ve yıl boyunca sıcak kalmaktadır. Diğer 3 göl ise yaz mevsimlerinde kurumaktadırlar. Ilık Göl'ün kıyılarında sıcak su kaynakları vardır. 150 m doğusunda da sıcak buhar yarıkları bulunmaktadır. Sıcak suyun içinde erimiş olarak mineraller mevcuttur.

Bölge, biyolojik çeşitlilik açısından zengindir. Tatlı su balıkları, çeşitli kuş türleri ve farklı bitki türleri bulunmaktadır. Nemrut Krateri, jeotermal aktiviteleriyle de dikkat çeker. Sıcak su kaynakları ve fumaroller (gaz çıkışları) hala aktiftir. Toprak yapısı volkanik kökenli olup, bazalt, tüf ve andezit kayalar hakimdir.

Nemrut Kalderası volkanizma faaliyetleri açısından en karakteristik ve en orijinal yeryüzü şekillerinden birisi özelliği taşıması nedeniyle 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre 31.10.2003 tarihinde toplam 4.804,7 hektar alanıyla "Tabiat Anıtı" olarak ilan edilmiştir.

Nemrut Krater Gölü ve Kalderası sadece bir doğal varlık değil, aynı zamanda ekosistem döngülerinin sürdürülebilirliği için kritik bir unsurdur. Bu bölge, biyolojik çeşitliliği, su kaynaklarının dengelenmesi ve iklim düzenleyici rolü açısından korunması gereken öncelikli alanlardan biridir. İnsan faaliyetleri, bu doğal döngüyü bozmakta ve göldeki hassas ekolojik dengeleri tehdit etmektedir.

Göl ve çevresi, bölgedeki su döngüsünün düzenlenmesi, mikroiklim koşullarının korunması ve habitatların devamlılığı açısından hayati bir rol oynamaktadır. Göl ekosistemi, çevresinde barınan bitki ve hayvan türleri için yaşamsal önem taşımakta olup, bu doğal dengenin bozulması uzun vadede biyolojik çeşitliliğin yok olmasına neden olacaktır. Ayrıca, bölgedeki ekolojik denge, yalnızca flora ve fauna açısından değil, aynı zamanda yerel halkın ekonomik ve sosyal yapısı açısından da kritik bir konumdadır. Bu kritik konumu ekolojik ve doğal dengenin korunmasını önceliklendiren bir turizm ve doğal kaynak yönetimi çerçevesinde ele alınmadığında, geri dönüşü olmayan zararların ortaya çıkması muhtemeldir.

Bununla birlikte, Nemrut Krater Gölü, karbon yutağı olarak da işlev görmekte olup, atmosferdeki karbon seviyelerinin dengelenmesine katkıda bulunmaktadır. İnsan etkisiyle gerçekleşen habitat kaybı ve çevresel kirlenme bu doğal karbon yutağının etkinliğini azaltmakta ve küresel iklim değişikliği sürecini hızlandırmaktadır. Bu nedenle, Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının korunması sadece yerel değil, küresel bir ekoloji meselesi olarak ele alınmalı ve bilimsel temellere dayalı ekolojik yönetim politikaları geliştirilmelidir.

Nemrut Krater Gölü, UNESCO Global Jeopark Ağı'na dahil olabilecek özelliklere sahip önemli bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu alanın jeopark ilan edilmesi, sadece ulusal çapta değil, uluslararası çapta da çevre koruma ve sürdürülebilir turizm çalışmalarına katkı sağlayacaktır. Jeopark statüsü, alanın doğal mirasını koruma altına alarak, tüm dünya çapında tanınabilirliğini artıracak ve bölgenin doğal zenginliklerinin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacak, bilimsel araştırmalar için uygun bir zemin sunacak ve yöre halkının ekonomik kalkınmasına destek olacaktır.

Tarihsel ve kültürel bağlamda incelendiğinde, Nemrut Krater Gölü ve çevresi yüzyıllardır bölge halkları tarafından farklı amaçlarla kullanılmıştır. Antik dönemlerden bu yana bir su kaynağı ve yaşam alanı olarak değerlendirilen bu bölge, çeşitli uygarlıkların izlerini taşımaktadır. Kürt halkının kültürel belleğinde önemli bir yer tutan Nemrut Krater Gölü, yerel mitolojilerde ve halk anlatılarında sıkça geçen bir alan olup, toplumsal hafızada önemli bir yer işgal etmektedir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak doğanın korunmasını esas alan ve yerel halkların kendi yaşam alanları üzerindeki tasarruf hakkını gözeten, ekolojik ve demokratik bir siyaset anlayışını savunmaktayız. Nemrut Krater Gölü ve çevresi, sadece doğal bir miras olarak değil, aynı zamanda yerel halkların tarih boyunca yaşamlarını sürdürdüğü, geleneklerini ve kültürel değerlerini yaşattığı bir alan olarak görülmelidir. Merkezîyetçi ve güvenlikçi politikalar, büyük sermayeye dayalı projeler yerine, bölge halkının katılımıyla ekolojik bir koruma modeli benimsenmelidir.

Başta Bitlis ili ve ilçeleri olmak üzere Nemrut Krater Gölü'nün bulunduğu bölge Cumhuriyet tarihi boyunca sürdürülen siyasi politikalar ekseninde bilinçli bir şekilde ekonomik olarak geri bırakılmış ve halen de iş olanaklarının oldukça sınırlı olduğu bir yapıya sahiptir. Politik ve ekonomik sorunlar nedeniyle, bölgedeki ekolojik denge sürekli ve geri dönüşmez bir şekilde tahrip edilmiştir. Nemrut Krater Gölü gibi dünya çapında önemli bir alanın doğal dengesinin korunması ve ekoturizm kapsamında değerlendirilmesi, bölgenin hem ekonomik hem de sosyal kalkınması için büyük bir fırsat sunacaktır.

Devletin güvenlikçi politikalarının bir sonucu olarak Bitlis ili ve ilçelerinin coğrafi ve doğal mirası korunmadığı gibi yıllardır tahrip edilmekte veya tahrip edilmesine göz yumulmaktadır. Ayrıca yine bu politik tercihler alanın bilimsel araştırma ve eko-turizm potansiyelinin yeterince ortaya çıkarılamamasına yol açmıştır. Dolayısıyla yönetmelik gibi kolayca değiştirilebilir ve çiğnenebilir düzenlemeler yerine ekolojik dengeyi önceliklendirecek ve yerel halkın da katılımını sağlayacak bu koruma kanununun kabul edilmesi bu değerli mirasın korunması için bir başlangıç olacak, aynı zamanda ulusal ve uluslararası çapta dikkat çekerek, bölgenin doğal zenginliklerinin korunmasını ve tanıtılmasını sağlayacaktır.

Nemrut Krater Gölü ve Kalderası, benzersiz ekolojik yapısı ve endemik türleri barındıran hassas ekosistemi nedeniyle kanuni bir düzenleme ile koruma altına alınması gereken bir alandır. Bölgenin korunması hususunda "Tabiat Anıtı Çevre Düzenleme İşî" adı altında betonarme inşaat yapma çabaları da göstermiştir ki mevcut çevre mevzuatları yetersiz kalmaktadır ve bölgeye özgü özel bir düzenleme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu kanun teklifi ile Nemrut Krater Gölü'ne Jeopark statüsü kazandırarak Ulusal Jeopark Ağı'na dahil edilmesi yönünde çalışmaların yürütülmesinin kolaylaştırılması, Göl ve Kalderasının doğal dengesinin korunması, ekolojik yapının muhafaza edilmesi, bilimsel çevreler, sivil toplum ve halkın katılımı ile demokratik ve ekolojik bir yönetim anlayışının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Kanunun amacı, Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının doğal yapısının korunması, sürdürülebilir, demokratik ve katılımcı yönetiminin sağlanması ve ekolojik dengenin muhafaza edilmesidir.

MADDE 2- Kanunun kapsamı, Nemrut Krater Gölü ve Kalderası sınırlarını belirleyerek koruma altına alınmasını ve bu alandaki her türlü faaliyetin düzenlenmesini içermektedir.

Kanun, bölgedeki doğal ve ekolojik yapının muhafaza edilmesini, yapılaşmanın, madencilik faaliyetlerinin ve çevresel tahribatın önlenmesini temin etmek amacıyla ilgili düzenleyici, belirleyici ve yasaklayıcı hükümleri belirlemektedir. Ayrıca, bilimsel araştırmalar ve sürdürülebilir ekoturizm faaliyetleri için belirli kurallar getirilmekte ve bölgenin yönetimiyle ilgili yetkili kurumların görev ve sorumlulukları tanımlanmaktadır.

MADDE 3- Bu madde ile kanunda geçen temel kavramlar tanımlanmaktadır.

MADDE 4- Bu madde Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının korunmasında temel esasları belirlemekte ve doğal dengenin korunmasını öncelikli hale getirmektedir.

MADDE 5- Bu madde ile; Nemrut Krater Gölü'nün UNESCO Global Jeopark Ağı'na dahil olması sürecinin daha etkin ve hızlı bir şekilde sağlanmasını teminen "Nemrut Krater Gölü Jeoparkı" olarak ilan edilerek buna ilişkin esaslar belirlenmiştir.

MADDE 6- Bu madde ile koruma alanında ekolojik dengeye zarar veren faaliyetlerin yasaklanması hükme bağlanmıştır.

MADDE 7- Bu madde ile koruma alanında bilimsel araştırmalar ve turizm faaliyetlerinin esasları düzenlenmiştir.

MADDE 8- Madde ile Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu'nun oluşturulması ve koruma süreçlerini yönetmesi sağlanmaktadır.

MADDE 9- Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu'nun görev ve yetkilerini tanımlamaktadır.

MADDE 10-Bu kanun ile koruma bölgesi ilan edilen bölgede tahribata yol açanlar hakkında cezai yaptırımlar uygulanmasını düzenlemektedir.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

NEMRUT KRATER GÖLÜ VE KALDERASININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının; tarihi ve kültürel değerini muhafaza etmek, doğal yapısını, ekosistemini ve biyolojik çeşitliliğini korumak, demokratik, ekolojik ve katılımcı yönetim çerçevesinde kullanımının sağlanması amacıyla her türlü faaliyeti ve işlemleri düzenlemek, Nemrut Krater Gölü'nün küresel alanda jeopark statüsü kazanmasını sağlamak ve bu çerçevede ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görevlerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, Nemrut Krater Gölü ve Kalderası'nda koruma altına alınacak alanların belirlenmesi, belirlenen bu alanların iyileştirme süreçlerinin başlaması, bu alanlara ilişkin yapılacak tasarruflarda her türlü izin, denetleme faaliyetlerinde temel ilkeler, uyulacak esaslar, alınacak önlemler, bu önlemleri almaya yetkili kurumlar ve bunlarla ilgili gerçek ve tüzel kişilerin görev ve sorumluluklarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Nemrut Krater Gölü ve Kalderası: Bitlis ili sınırlarında bulunan, volkanik kökenli krater gölü ve çevresini,
- b) Jeopark: Nemrut Krater Gölü ve Kalderası Jeoparkını,
- c) Koruma Bölgesi: Nemrut Krater Gölü ve çevresinde bulunan tarihi, kültürel, doğal ve ekolojik yapının bozulmasını önlemek amacıyla belirlenen ve sınırlamaya tabi tutulan Nemrut Krater Gölü ve Kalderası Koruma Bölgesini,
- ç) Koruma Planı: Nemrut Krater Gölü ve Kalderası'ndaki tarihi ve kültürel değerlerin, ekolojik ve doğal sistemin korunmasını sağlamak üzere belirlenen Nemrut Gölü ve Kalderasını Koruma Planını,
- d) Koruma Kurulu: Koruma alanının korunması, yönetimi ve ekolojik kullanımına yönelik ilgili sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri, yetkili kurumlar, bilimsel çevreler ve bölgenin seçilmişlerinin katılımı ile oluşturulan Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulunu,

-ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruma Bölgesi ve Statüsü

Koruma esasları

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında genel esaslar şunlardır:

- a) Bitlis ilinin Tatvan ilçesi sınırları içerisinde yer alan Nemrut Krater Gölü ve Kalderası, bu Kanunun belirlediği esaslar çerçevesinde korunur. Bu kapsamda Koruma Bölgesi olarak belirlenen bölgedeki tarihi ve kültürel değerlerin koruma altına alınması, doğal ekosisteminin korunması öncelikli esas olarak belirlenmiş olup, Koruma Bölgesinin

sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve gelecek nesillere bozulmadan aktarılması temin edilir.

b) Bu Kanun çerçevesinde Koruma Bölgesi olarak belirlenen bölgenin, yerel halkın da katılımı ile ekolojik, demokratik ve katılımcı ilkeler gözetilerek korunması sağlanır.

c) Koruma Bölgesinden yararlanmada ekolojik denge korunarak kamu yararı çerçevesinde yerel halk önceliklendirilecek şekilde gözetilir.

ç) Nemrut Krater Gölü ve Kalderasındaki faaliyetler bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar bu Kanunun amacı gözetilerek Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu tarafından hazırlanan ve oy birliğiyle kabul edilen yönetmelikle belirlenir.

Nemrut Krater Gölü ve Kalderası Jeoparkı

MADDE 5- (1) Nemrut Krater Gölü ve Kalderası doğal ve jeolojik mirasın gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak ve bölge halkının ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sunmak amacıyla "Nemrut Krater Gölü ve Kalderası Jeoparkı" olarak ilan edilmiştir.

a) Jeoparkın korunması ve yönetimi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından sağlanır.

b) Jeopark alanında yapılacak her türlü faaliyet, koruma ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilir.

c) Jeopark alanında bilimsel araştırmalara öncelik tanınacak ve ilgili kurumlarla işbirliği yapılır.

ç) Jeopark, eko-turizm ve jeo-turizm faaliyetlerine uygun olarak geliştirilir.

d) Jeoparkın yönetimi ve geliştirilmesi için gerekli finansman, devlet bütçesinden ayrılacak pay ile temin edilecektir. Çevre fonları ve uluslararası hibe programları ile de desteklenir.

Yasaklar ve kısıtlamalar

MADDE 6- (1) Nemrut Krater Gölü ve Kalderası çevresinde;

a) Madencilik faaliyetleri, taş ve kum ocakları açılması,

b) Evsel ve endüstriyel atık, hafriyat ve benzeri malzemelerin dökülmesi,

c) Motorlu araçlarla ulaşım sınırlandırılmış olup, belirlenen alanlar dışında motorlu araç kullanımı ve belirlenmiş alanlar dışındaki kamp faaliyetleri,

ç) Göl çevresinde sanayi tesisleri kurulması,

d) Göl ve çevresinde yapılaşma, betonarme tesisler, sabit herhangi bir yapı ve tesis kurulması,

e) Göl ve çevresinde enerji tesisleri kurulması,

f) Avcılık ve balıkçılık faaliyetleri,

g) Tarımsal ilaçlama ve kimyasal kullanımı, doğal bitki örtüsünü tahrip edecek müdahaleler, tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle doğal dengenin bozulmasına yol açabilecek ve ekosisteme zarar verecek her türlü müdahale,

h) Zaruri ihtiyacı karşılayacak sınırlı karayolu dışında altyapı faaliyetlerinin yapılması, yasaktır.

Bilimsel araştırmalar ve ekoturizm

MADDE 7-(1) Koruma bölgesi içinde yalnızca bu Kanunla belirlenen yetkili kurumların izniyle bilimsel araştırmalar yapılabilir.

(2) Ekoturizm faaliyetleri ekolojik dengeye zarar vermeyecek şekilde, sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde bu Kanunla belirlenen yetkili kurumların karara bağladığı Koruma Planına uygun şekilde düzenlenir.

(3) Koruma bölgesinde sürdürülebilir ekoturizmin teşvik edilmesi için bu Kanunla belirlenen yetkili kurul, ilgili kamu kurumları ve yerel yönetimler iş birliği yapar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koruma ve Yönetim Mekanizması

Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu

MADDE 8- (1) Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını korumak ve yönetmek amacıyla “Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu” oluşturulur.

(2) Koruma Kurulu; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Bitlis Valiliği, Tatvan Belediyesi ve UNESCO Türkiye Milli Komisyonu’ndan birer temsilci, bölgedeki üniversitelerin ilgili fakültelerinden 3 akademisyen, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) bünyesindeki ilgili meslek örgütlerinden 3 temsilci ve bölgedeki çevre ve ekoloji derneklerinden bir temsilci olmak üzere 13 kişiden oluşur.

Koruma Kurulunun görevleri

MADDE 9- (1) Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Kurulu;

a) Nemrut Krater Gölü ve Kalderası’nın korunmasına yönelik “Nemrut Krater Gölü ve Kalderasını Koruma Planı”nı hazırlar ve Koruma Bölgesinin sınırlarını belirler.

b) Nemrut Krater Gölü ve Kalderası’nın korunmasına yönelik kısa, orta ve uzun vadeli yönetim ve eylem planlarını hazırlar.

c) Nemrut gölü ve çevresinde ekosisteme zarar verebilecek her türlü tehdidi tespit ederek önleyici tedbirlerin alınmasını sağlar ve denetimler yapar.

ç) Bilimsel araştırmaların, ekoturizm ve jeoturizm projelerinin ekolojik denge gözetilerek geliştirilmesi için plan, program ve politikalar geliştirir ve denetimlerini yapar.

d) Ekoturizm faaliyetleri çerçevesinde kamp alanları ve yürüyüş rotalarını belirler.

e) Yerel halkların bölgenin korunması süreçlerine dahil edilmesini destekleyecek bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yürütür.

f) Koruma alanındaki yasaklar ve kısıtlamaların uygulanmasını temin etmek amacıyla ilgili kurumlarla işbirliği yapar.

g) Bölgede turizm faaliyetlerinin yerel halkın ekonomisine katkı sağlamasına dönük kadın emeği başta olmak üzere tarım, hayvancılık ve el emeği ürünlerinin pazarı/satış alanının oluşturmasına olanak sağlanması amacıyla yerel üreticilerden veya kooperatiflerden temin edilmesinin çalışmalarını yapar ve kooperatifleşme faaliyetlerini destekler.

h) Nemrut Krater Gölü ve Kalderasının uluslararası koruma programlarına ve Nemrut Krater Gölü’nün UNESCO Jeopark Ağı’na dahil edilmesi için gerekli çalışmaları yapar.

ı) Bölgedeki koruma faaliyetlerini düzenli olarak raporlayarak kamuoyuna ve yetkili kurumlara sunar.

i) Koruma planlarını, bilimsel veriler ve ekolojik değişimler doğrultusunda günceller.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri ve Son Hükümler

MADDE 10-(1) Bu Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca belirlenen alanlar dışında motorlu taşıt kullananlara ve belirlenen alanlar dışında kamp faaliyetlerinde bulunanlara on bin Türk lirası idari para cezası verilir.

(2) Evsel ve endüstriyel atık, hafriyat ve benzeri malzemelerin dökülmesi ve avcılık balıkçılık faaliyetleriyle Koruma Bölgesinin ekosisteminin zarar görmesine yol açanlara yüz bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

(3) Koruma Bölgesinin doğal değerleri ile jeolojik dokusunun korunmasına ve yaşatılmasına yönelik alınan tedbirlere aykırı olarak göl ve çevresinde madencilik faaliyetleri yapılması, taş ve kum ocakları açılması, enerji tesisleri ve betonarme tesisler kurulması hâlinde eylemin ağırlığına göre on yıldan yirmi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(4) Koruma Bölgesi sınırları içinde göl ekosisteminin zarar görmesine yol açanlar, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Göl ekosistemine kasten zarar verenler, on iki yıldan yirmi yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilir. Bu fıkra da belirtilen suçların işlenmesi nedeniyle göl ekosistemine geriye döndürülemeyecek düzeyde zarar verilmiş olması hâlinde verilecek cezalar yarı oranında artırılır.

(5) Koruma Bölgesinde tahribata yol açanlarla ilgili Bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümleri uyarınca yaptırım uygulanır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.